

[Kristen Amby.]

overholdes, kan laves om. Man maa dispensere, og det maa være noget, der ligesom maa gøres generelt. For skal man i hver enkelt Sag spørge og Teknikerne gør Vrøvl og Sagen skal ind for en højere Instans, saa gaar Tiden. Og at der er virkelig Basis for, hvad det ærede Medlem Hr. Jensen-Brobj og jeg siger, fremgaar af, at trods de Bestemmelser, vi har nu, har Loven ikke været benyttet i den Udstrækning, som den ellers vilde være blevet benyttet i, til at lave Tagkamre om til Lejligheder.

Dernæst ønsker jeg gerne, for det første fordi det er en Ændring i den almindelige Boliglov, og for det andet paa Foranledning af nogle Bemærkninger af det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard vedrørende et Problem, som har været debatteret her før i Dag om, at man skulde passe paa, at Arbejdskraft og Materialer ikke blev brugt til et for dyrt Byggeri, at sige følgende: Det er rigtigt, at det lyder forfærdeligt, naar man siger, at en mindre Lejlighed paa 70 m², en stor 2 Værelses Lejlighed eller en Lejlighed paa 2 Værelser med Kammer, kan koste 150 Kr. Jeg vil blot pege paa, hvad Tallene siger. Det sociale Byggeri, altsaa det, der opføres med Støtte af det offentlige, har et Byggetal paa godt 17 Kr. pr. Etagemeter; det vil sige, at en Lejlighed paa 70 m² koster lidt under 100 Kr. om Maaneden, nemlig 1 190 Kr. om Aaret. Et privat Byggeri, der har al den Støtte, Staten kan give, koster 21 Kr. pr. Etagemeter; det vil sige, at det kommer til at koste 125 Kr. om Maaneden for en Lejlighed paa 70 m². Et privat Byggeri, der ingen Statsstøtte har — her er ikke Tale om urimelige Afskrivninger — koster 26 Kr. pr. Etagemeter, og Lejligheden er paa 70 m²; det er 1 820 Kr. om Aaret, det vil sige godt og vel 150 Kr. om Maaneden.

Jeg slaar mig virkelig helt til Taals med, hvad den højtærede Indenrigsminister før sagde til det ærede Medlem Hr. Rasmus Hansen, at han har undersøgt de Forhold, for det var jo de Tal, vi jonglerede med i Efteraaret, hvor man sagde, at det var frygteligt at bygge saa dyre smaa Lejligheder uden Statsstøtte. Det er vist rigtigt, at man har bygget for dyrt nogle Steder, men hvis Byggeindeksen, det, det koster af finansiere et Hus, ligger, som det ligger — og det er Tal, jeg har faaet af en Mand, der har Forbindelse med Administrationen, saa de er rigtige, og der er ogsaa andre byggekundige her, som kan attestere det —, saa er der ikke noget underligt i det.

Saa kan man spørge, hvorfor Folk bygger uden Støtte, naar en privat ellers kan

komme ned paa en Leje paa 125 Kr. — det er efter min Mening ogsaa for meget. Man kan nu engang ikke tvinge nogen til at bygge med Støtte, men man kunde gøre det tillokkende, det er den Vej, jeg vilde gaa; jeg vil aldrig tvinge, jeg vil gøre det tillokkende. Og en af Grundene til, at man ikke har villet gaa den Vej at tage den Statsstøtte, man kunde faa, er den, at man, fordi Lejen skal fastsættes, ikke har haft Mulighed for den Afskrivning, som man mener er nødvendig. Efter min Anskuelse gælder det ikke blot det private Byggeri, men ogsaa det sociale Byggeri, at der maa være en Mulighed for Afskrivning paa Nybyggeri. Jeg tror ikke, at det Byggetal, vi har, kan holde, det stiger jo hvert Øjeblik. Der er ogsaa Sortbørs baade det ene og det andet Sted. Hvis man ved et socialt Byggeri staar og mangler en mindre Ting og et stort Foretagende er ved at gaa i Skudermudder af den Grund, betaler Direktøren, hvad det koster, det kan vi lige saa godt indrømme. Hvis man har en ansvarlig Stilling ved Siden af, maa man maaske nok lukke det ene Øje og lade en Tekniker tage sig af det. Men man maa regne med, at der kommer andre Tider, at vi kan komme ind i en forrygende Deflation. Det vil sige, at det, der bygges nu, ikke har finansiel Modstandskraft senere, og derfor rejser sig med Hensyn til alt Nybyggeri Spørgsmaalet om Ret til Afskrivning.

Jeg vil gerne bede den højtærede Indenrigsminister og ogsaa den højtærede Finansminister om at gennemtænke dette Spørgsmaal. Naar jeg tager Finansministeren med, er det, fordi det naturligvis skal være en skattefri Afskrivning. Hvilke Procenter man skal afskrive med, og hvor hurtigt der skal afskrives, skal jeg slet ikke komme ind paa her.

Modstykket til denne Ret til Afskrivning skulde saa være, at hvad man skattefrit i en vis Aarrække havde afskrevet dette dyre Byggeri med, skulde Lejen nedsættes med, naar den Tid kom. Det er klart. Ogsaa det private Byggeri, der i Dag ikke faar Statsstøtte, vil efter min Mening tage de billige Statslaan, naar det faar Ret til Afskrivning. Det, man nu gør ved at gaa uden om Staten, er, at man fastsætter sin egen Leje ud fra det Hovedhensyn, at man kan faa det dyre Byggeri afskrevet forholdsvis hurtigt, og det er et forstaaeligt Motiv, men det er ikke nok, der afskrives, og det er ogsaa uheldigt af andre Grunde. Jeg mener, at det vil være klogt at træffe Foranstaltninger, hvorved man kan faa Afskrivningen af det dyre Byggeri i Gang, og